

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง 2) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวนเด็กในความอุปการะ และระดับชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง เขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ซึ่งมีจำนวนประชากร 2,009 คน ใช้ตัวอย่างในการศึกษา 334 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้หลัก ยามานะ (Yamane) ที่ $\alpha = 0.50$ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test One-way ANOVA ไค-สแควร์ (χ^2) และข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open End) และนำเสนอผลการวิจัยในรูปของตาราง โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมุติฐานการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครองและประเภทของโรงเรียน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวนเด็กในความอุปการะ และระดับชั้นที่เปิดสอนในโรงเรียนกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1

4. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะในการเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้ง 9 ด้าน

2. สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน อยู่ในระดับมาก

2. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน จำนวนเด็กในอุปการะต่างกัน และประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนต่างกัน ทำให้ผู้ปกครอง ให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ที่มีคุณลักษณะส่วนบุคคลต่างกัน จำนวนเด็กในอุปการะต่างกัน และประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนต่างกัน ไม่มีสัมพันธ์กัน กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน ที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1- ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 10 โรงเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ประถมศึกษา จำนวน 5 โรงเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 –มัธยมศึกษา จำนวน 2 โรงเรียน มีจำนวน 2,009 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) จากผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 334 คน โดยสุ่มจากจำนวนนักเรียนอนุบาล 2,009 คน โดยวิธีการหาขนาดตัวอย่าง ดังนี้

1. หาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากจำนวนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยการคำนวณทางสถิติตาม

วิธีการของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 35) ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 334 คน

2. สุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) โดยวิธีการการสุ่มตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มของจำนวนผู้ปกครองแต่ละ โรงเรียน ให้ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 334 คน จากนั้น สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling) โดยวิธีการเลือก ตามสะดวกจากผู้ปกครองของนักเรียนอนุบาล 1-อนุบาล 3

3.2 ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรอิสระ

1. คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่

- 1.1 เพศ
- 1.2 อายุ
- 1.3 ลักษณะความเกี่ยวข้องกับนักเรียน
- 1.4 การศึกษา
- 1.5 อาชีพ
- 1.6 รายได้

2. จำนวนเด็กในความอุปการะ

- 2.1 ผู้ปกครองมีเด็กในความอุปการะ จำนวน 1 คน
- 2.2 ผู้ปกครองมีเด็กในความอุปการะ จำนวน 2 คน
- 2.3 ผู้ปกครองมีเด็กในความอุปการะ จำนวน 3 คนขึ้นไป

3. ประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอน

- 3.1 ระดับอนุบาลปีที่ 1- ระดับอนุบาลปีที่ 3
- 3.2 ระดับอนุบาลปีที่ 1- ประถมศึกษา
- 3.3 ระดับอนุบาลปีที่ 1- มัธยมศึกษา

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ซึ่งมี 9 ประการ คือ

1. ด้านการบริหารโรงเรียน
2. ด้านครู
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่
5. ด้านการบริการ
6. ด้านโภชนาการ
7. ค่าธรรมเนียมการเรียนและอื่นๆ
8. การติดตามประเมินผล
9. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งประกอบไปด้วยข้อคำถาม ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดหนองคาย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย ปัจจัย 9 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร โรงเรียน ด้านครู ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ ด้านการบริการ ด้านโภชนาการ ด้านค่าธรรมเนียมการเรียนและอื่นๆ ด้านการติดตามประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโรงเรียนที่ผู้ปกครองตัดสินใจเลือกให้บุตรหลานเข้าเรียน

3.4 การรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือออกจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปพบผู้บริหารโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 จำนวน 7 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลผ่านทางครูให้ช่วยทำความเข้าใจและนำแจกผู้ปกครองนักเรียนระดับอนุบาลปีที่ 1- อนุบาลปีที่ 3 และนำไปแจกโดยตรงกับผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 10 โรงเรียน

2. กำหนดวันและเวลาในการกรอกแบบสอบถาม โดยเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณเดือนมิถุนายน 2550 ถึง เดือนกรกฎาคม 2550

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

4.1 สถานภาพผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.56 ผู้ตอบส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.30 รองลงมาอายุช่วง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.14 ผู้ตอบเกี่ยวข้องกับนักเรียนส่วนใหญ่เป็นบิดา-มารดา คิดเป็นร้อยละ 81.14 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 37.13 รองลงมา คือ ระดับมัธยม ร้อยละ 27.26 อาชีพผู้ตอบส่วนใหญ่รับราชการและค้าขาย ร้อยละ 24.55 รองลงมาคืออาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ร้อยละ 12.87 ส่วนใหญ่รายได้ครอบครัวอยู่ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 34.43 รองลงมามีรายได้อยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.74 จำนวนบุตรหลานในอุปการะส่วนใหญ่ มี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 และผู้ตอบส่วนใหญ่เลือกที่จะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่เปิดสอนระดับ อนุบาลปีที่ 1-อนุบาลปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 22.16

4.2 ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ภาพโดยรวมทั้ง 9 ด้าน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.94) โดยเห็นด้วยมากเป็นอันดับหนึ่งคือด้านการบริการ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.71) รองลงมาได้แก่ ด้านการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.85) ด้านโภชนาการ ($\bar{X} = 4.2$, S.D. = 0.86) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.87) ด้านครู ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.98) ด้านการบริหาร โรงเรียน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.96) ด้านค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นๆ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.91) ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 1.04) และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเป็นอันดับสุดท้าย ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัยพบว่า

4.2.1 ปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณาในรายข้อผู้ปกครองก็ให้ระดับความสำคัญในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก ด้านสติปัญญา รองลงมา คือ โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาห้องเรียน และอุปกรณ์การเรียนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก ส่วนข้อที่

ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการบริหารงานด้านบุคลากร มีการกำหนดคุณสมบัติในการคัดเลือกจัดหาบุคลากรให้เหมาะสม และ โรงเรียนมีการบริหารงานด้านกิจกรรมนักเรียน เป็นการบริการนักเรียนตั้งแต่ก่อนเข้าเรียนจนจบออกจากสถานศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น การปฐมนิเทศผู้ปกครอง กิจกรรมด้านศาสนาและประเพณี

4.2.2 ปัจจัยด้านครู ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาในรายข้อ ผู้ปกครองก็ให้ระดับความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ ครูฝึกฝนให้เด็กเป็นผู้มีระเบียบวินัยและมีริยยามารยาทเรียบร้อย รองลงมา คือ ครูปฏิบัติต่อเด็กให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ ครูมีคุณวุฒิด้านการสอนระดับก่อนประถมศึกษาโดยตรง

4.2.3 ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.87) เมื่อพิจารณาในรายข้อ ผู้ปกครองก็ให้ระดับความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ โรงเรียนมีการเรียนการสอนเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการเรียนการสอนเน้น การอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณ ควบคู่กับการเตรียมความพร้อม ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ มีการสอนภาษาอังกฤษโดยครูต่างประเทศเจ้าของภาษา

4.2.4 ปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณาในรายข้อ ผู้ปกครองก็ให้ระดับความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ โรงเรียนมีสภาพอาคารสวยงาม มั่นคง และปลอดภัย รองลงมา คือ โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีกลิ่นเหม็น เสียงดังและมลพิษ ที่เป็นอันตรายต่อเด็ก ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้ที่ทำงานของผู้ปกครอง

4.2.5 ปัจจัยด้านการบริการ ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.71) เมื่อพิจารณาในรายข้อผู้ปกครองก็ให้ระดับความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ มีการจัดบริการรับ-ส่งนักเรียนที่มี

สภาพปลอดภัยและมีครูคอยดูแลประจำรถ รองลงมา คือ มีบริการจัดบริการตรวจสอบสุขภาพ เช่น ตรวจฟัน ถัดมาคือ ชั่งน้ำหนัก-ส่วนสูง ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ มีบริการฝากเด็กนอกเวลาเรียน เช่น ช่วงปิดเทอม หลัง โรงเรียนเลิก

4.2.6 ปัจจัยด้านโภชนาการ ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.86) เมื่อพิจารณาในรายข้อผู้ปกครองก็ให้ความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ ฝึกนักเรียนให้มีระเบียบวินัยมีมารยาทในการรับประทานอาหาร เช่น การล้างมือ ไม่พูดคุยขณะอาหารอยู่ในปาก รองลงมา คือ ภาชนะที่ใส่อาหารสำหรับเด็กทำด้วยวัสดุที่ปลอดภัยและทนความร้อนและมีการจัดอาหารมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ มีการตรวจสอบสุขภาพผู้จัดหาอาหารสำหรับเด็กเป็นประจำ

4.2.7 ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นๆ ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณาในรายข้อผู้ปกครองก็ให้ความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ โรงเรียนช่วยเหลือผู้ปกครอง โดยจัดระบบแบ่งชำระค่าเทอมได้ รองลงมา คือ ผู้ปกครองได้รับความสะดวกในการเบิกค่าเล่าเรียนได้ในอัตราที่กระทรวงกำหนด ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีการเก็บเงินพิเศษอื่นๆ ตามความเหมาะสม และยึดหลักค่าใช้จ่ายที่มีความยุติธรรม

4.2.8 ปัจจัยด้านการติดตามประเมินผล ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.85) เมื่อพิจารณาในรายข้อ ผู้ปกครองก็ให้ความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ ผู้ปกครองสามารถเยี่ยมนักเรียนและขอพบครูได้ตลอดเวลาทำการของโรงเรียน รองลงมา คือ ครูจัดส่งผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้รับทราบความก้าวหน้าด้านการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีรายงานการเจริญเติบโตของนักเรียน ต่อผู้ปกครองทุกภาคเรียน เช่น พัฒนาการของเด็ก น้ำหนักส่วนสูง ฯลฯ และโรงเรียนมีสมุดบันทึกรวบรวมข้อมูลพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็กแต่ละคน เพื่อใช้เป็นรายงานสำหรับติดต่อกับผู้ปกครอง และให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น

4.2.9 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน เมื่อพิจารณาภาพโดยรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ระดับความสำคัญในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาในรายชื่อ ผู้ปกครองก็ให้ความสำคัญในระดับมากเช่นกันทุกข้อ โดยข้อที่ให้คะแนนสูงสุด คือ โรงเรียนเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมชมพัฒนาการของนักเรียน การแสดงกิจกรรมของนักเรียน เช่น วันแม่ วันพ่อ วันเด็ก ฯลฯ รองลงมา คือ โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ เช่น ฟังเทศน์ตักบาตรในวันสำคัญทางศาสนา เวียนเทียนวันสำคัญ บุญบั้งไฟ ฯลฯ ส่วนข้อที่ให้คะแนนน้อยที่สุด คือ โรงเรียนมีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ชุมชน เช่น ให้ใช้สถานที่จัดกิจกรรมต่างๆ

4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำแนกตามคุณลักษณะของผู้ปกครอง/จำนวนเด็กในความอุปการะ/โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นต่างกัน มีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจ ภาพโดยรวมในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นๆที่เพศชายให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจ แตกต่างจากเพศหญิง จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.2 ผู้ปกครองที่มีอายุต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.3 ผู้ปกครองที่มีลักษณะความเกี่ยวข้องกับนักเรียนต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.4 ผู้ปกครองที่มีคุณวุฒิต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.5 ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.6 ผู้ปกครองที่มีรายได้ต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.7 ผู้ปกครองที่มีจำนวนเด็กในความอุปการะต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.3.8 ผู้ปกครองที่เลือกโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับที่ต่างกัน ให้ค่าระดับความสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน แตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4.4 ผลจากการหาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล/ จำนวนเด็กในความอุปการะ และโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นต่างกัน กับปัจจัยทั้ง 9 ด้านในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีดังนี้

เพศ กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลทั้ง 9 ด้านไม่มี
ความสัมพันธ์กัน

อายุ กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลทั้ง 9 ด้านไม่มี
ความสัมพันธ์กัน

ลักษณะความเกี่ยวข้องกับนักเรียน กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน
อนุบาลทั้ง 9 ด้านไม่มีความสัมพันธ์กัน

การศึกษา กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลทั้ง 9 ด้านไม่มี
ความสัมพันธ์กัน ยกเว้นด้าน โภชนาการ ที่มีความสัมพันธ์กัน

อาชีพ กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลทั้ง 9 ด้านไม่มี
ความสัมพันธ์กัน

รายได้ครอบครัว กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล ด้านต่างๆ ไม่มี
ความสัมพันธ์กัน ยกเว้น ปัจจัยด้านครู ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ ด้าน
โภชนาการ ด้านค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นๆ และด้านการติดตามประเมินผล ที่มีความสัมพันธ์
กัน

จำนวนเด็กในความอุปการะ กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลทั้ง 9
ด้านไม่มีความสัมพันธ์กัน

โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับชั้นต่างกัน กับปัจจัยในการตัดสินใจเลือกโรงเรียน
อนุบาลเอกชนไม่มีความสัมพันธ์กัน ยกเว้นปัจจัยด้านการบริหาร โรงเรียน ด้านการบริการ
และด้านค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน

4.5 ข้อเสนอแนะจำแนกตามปัจจัยทั้ง 9 ด้าน และแนวทางในการพัฒนาการ
ดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายเปิด มีดังนี้

ด้านการบริการ เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

1. ทางโรงเรียนให้การต้อนรับอย่างดี เมื่อผู้ปกครอง ไปเยี่ยมบุตรหลานที่โรงเรียน
  2. โรงเรียนมีบริการรถรับ-ส่ง นักเรียนที่มีสภาพปลอดภัย และมีครูคอยดูแลประจำรถ
  3. ทางโรงเรียนมีบริการรับฝากเด็กนอกเวลาเรียน
- ด้านการติดตามประเมินผล เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้

1. ผู้ปกครองสามารถสอบถามครูประจำชั้น ได้ตลอดเวลา
  2. มีการรายงานผลการประเมินบุตรหลานในด้านการเรียนและพัฒนาการ ให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ
  3. ควรจัดประชุมกับผู้ปกครองอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
- ด้านโภชนาการ เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้
1. อาหารควรถูกหลักโภชนาการ 5 หมู่
  2. อาหารควรอร่อย มีปริมาณเพียงพอกับความ ต้องการ และความสะอาด
  3. โรงเรียนควรจัดน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาด ปลอดภัย เพียงพอ

5. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก โรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยภาพรวมจากปัจจัยทั้ง 9 ด้าน มีระดับการตัดสินใจมาก แสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ปกครองของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ต่างคาดหวังว่า โรงเรียนอนุบาลที่เลือกต้องเป็นสถานที่ที่ออกแบบมาอย่างดี มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด อันจะส่งผลให้เกิดความปลอดภัยสูง และผู้ปกครองสามารถไว้วางใจได้ และตระหนักถึง การพัฒนาของเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับวัยอายุของเด็กแต่ละบุคคล รวมถึงการอยู่ร่วมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบันได้ ดังนั้น ถ้าหากผู้ปกครองของเด็กสามารถปลูกฝังและเพิ่มพูนประสิทธิภาพของเด็กให้มีคุณภาพ เพื่อที่จะเป็นผู้ใหญ่ที่มีประสิทธิภาพและเป็นกำลังสำคัญให้กับการพัฒนาประเทศชาติในอนาคตต่อไป ปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้ในการตัดสินใจเลือก โรงเรียนอนุบาลนั้น สามารถพิจารณาเรียงลำดับ ดังนี้

1. ด้านการบริหารโรงเรียน จากการวิจัยผู้ปกครองโดยร่วมเลือกโรงเรียนอนุบาลที่มีการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โรงเรียนให้ความสำคัญในการพัฒนาห้องเรียน และอุปกรณ์การเรียนให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก โรงเรียนที่ได้รับการรับรองคุณภาพการศึกษา โรงเรียนที่มีการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน การจัดชั้นเรียน อุปกรณ์การสอน และการวัดผลการเรียน มีคุณภาพเน้นการผลิตนักเรียนให้สามารถสอบวัดความรู้พื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้ โรงเรียนมีภาพลักษณ์และเอกลักษณ์ที่ดี เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาการที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับนัยนา ขนอมเวช (2540 : 38) กล่าวว่า ผู้บริหารการศึกษาอนุบาล คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในและภายนอกโรงเรียนเพื่อให้การเรียนการสอน บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งนักเรียน บุคลากรภายในโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาการที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป ซึ่งตรงกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ(2540 : 31 – 35) และสอดคล้องกับวิโรจน์ มุอำมัด (2542 : 15) กล่าวว่า โรงเรียนจะดีเป็นที่ปรารถนาของผู้ปกครองนั้นจะต้องพร้อมด้วยปัจจัยหลายด้าน และจะต้องมีกระบวนการบริหารที่ดี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ ควบคู่คุณธรรม

2. ด้านครู จากการวิจัยผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาล โดยพิจารณาจากครูฝึกให้เด็กเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีกิจกรรมรายสัปดาห์ ครูพูดจาอ่อนหวาน สุภาพกับนักเรียนและผู้ปกครอง ครูแต่งกายเป็นแบบอย่างที่ดี ครูอบรมเลี้ยงดูเด็กได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ครูแสดงออกถึงความรักและเมตตาต่อนักเรียน ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ครูดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนอย่างสม่ำเสมอและเท่าเทียมกัน ครูมีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ตามแนวการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ เบญจา แสงมะลิ (2542 : 5) กล่าวว่า บทบาทครูกับการศึกษาอนุบาลว่า “ธรรมชาติของเด็กไม่เปลี่ยนแปลง แต่สังคมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลง ครูต้องเข้าใจพร้อมให้ความรักความอบอุ่นและช่วยเหลือเด็ก คิดเป็น มีเหตุผล และเป็นคนที่มีความคุณภาพของสังคม” และตรงกับ นภา สุขะมงคล (2545 : 11) กล่าวว่า ครูต้องเป็นคนดี จิตใจอ่อนโยน รักเด็ก มีการพูดคุยปฏิบัติสัมพันธ์ และตรงกับหลักของ สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย (2545 : 109) ได้ให้เหตุผลว่า ครูจะต้องเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้อการวางแผน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพบจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ของตนเอง ครูต้องสร้าง

ความสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างครูกับนักเรียน ระหว่างนักเรียนแต่ละคน และระหว่างกลุ่มนักเรียน ครูต้องเป็นบุคคลที่ช่วยเหลือนักเรียนให้เขาได้เรียนรู้ตามที่เขานัดและต้องการ

3. ด้านการจัดเรียนการสอน ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญ เน้นการอ่านออก เขียนได้ และการคิดคำนวณ มีการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน โดยมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเกิดการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เน้นการปลูกฝังเด็กให้มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้เด็กมีการพัฒนาจิตใจ และมีความซื่อสัตย์ รักและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ให้เรียนรู้วัฒนธรรม มีความรักหวงแหนภูมิปัญญาไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มินเนตต์ จี (การศึกษาปฐมวัยเปรียบเทียบ. 2534 : 128-129) สรุปได้ว่า หลักสูตรของ โรงเรียนอนุบาล จะเน้นพัฒนาการทางภาษา วิทยาศาสตร์ขั้นต้น ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ ทักษะการใช้กล้ามเนื้อต่างๆ การปรับตัวเข้ากับสังคมแวดล้อม และการตอบสนองทางสุนทรียภาพ และครูต้องจัดกิจกรรมที่คำนึงถึงความต้องการทางสังคม-ทางอารมณ์ และต้องนำไปสู่การพัฒนาทางสติปัญญาของเด็กด้วย และตรงกับ พัทรี ผลโยธิน (2546 : 4) ได้ให้เหตุผลว่า การเรียนการสอนแบบเน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้เด็กได้มีโอกาสเลือกความสนใจ และตามความสามารถ และสอดคล้องกับ พระศรีปริยัติโมลี (2543 : 14) กล่าวว่า คุณธรรมเป็นคำสั่งสอนเพื่อให้ทำความดี ส่วนจริยธรรม เป็นสิ่งที่ต้องนำคุณธรรมมาปฏิบัติ สำหรับเด็กปฐมวัย ควรเริ่มต้นกับการรู้จักศีล 5 คุณธรรม 5 ประการ วินัย สติ กตัญญู เมตตา กรุณา อุดมคติ ซื่อสัตย์ ประหยัด และอดออม ขยันและพึ่งตนเอง

4. ด้านการจัดสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่ ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่มีสภาพอาคารสวยงาม มั่นคง และปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญประครอง ไม้เขียว (2543 : 78-79) โรงเรียนอนุบาลจะต้องมีอาคารเรียนมั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยสำหรับเด็ก และโรงเรียนเน้นการเตรียมความพร้อมในทุกๆด้าน โรงเรียนตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่เสียงดังและไม่มียุงที่เป็นอันตรายต่อเด็ก มีห้องน้ำ ห้องส้วมถูกสุขลักษณะ สะอาด อยู่ไม่ไกลจากห้องเรียนและอยู่ในสายตาครู ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างที่เพียงพอ สถานที่จอดรถเข้า-ออก สำหรับผู้ปกครองสามารถรับส่งเด็กได้สะดวกและปลอดภัย โรงเรียนมีสนามเด็กเล่น เครื่องเล่นที่ปลอดภัย เหมาะสำหรับเด็กอนุบาล บริเวณรอบโรงเรียนต้นไม้ที่ให้ร่มเงา ร่มรื่น สวยงาม มีห้องพยาบาล โรงเรียนตั้งอยู่ใกล้บ้านหรือที่ทำงาน สะดวกต่อการเดินทาง โรงเรียนมีห้องสำหรับกิจกรรมต่างๆ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับ อติศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ (นิตยสารรักลูก. 2545 : 134-138) กล่าวว่า โรงเรียน

อนุบาลต้องเครื่องเล่นและพื้นผิวสนามเด็กเล่นมีความปลอดภัย การจัดวางและพื้นผิวรองรับว่า เครื่องเล่นมีโครงสร้างมั่นคงถาวร มีการจัดห้องครัวในบริเวณโรงอาหารเป็นสัดส่วนที่เด็กจะไม่สามารถเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือไม่ อาคารเรียนมีความเสี่ยงต่อการพลัดตก หกล้ม กระแทก หรือไม่ ระเบียบมีที่กั้นป้องกันเด็กตก โตะ เก้าอี้ ประตู หน้าต่าง ตู้วางของ ชั้นหนังสือ ไม่มีความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บของเด็ก ของเล่นต้องสร้างด้วยวัสดุที่ไม่มีพิษ และตรงตามเหตุผลของ สุขุม อมรวิวัฒน์ (2536 : 6) กล่าวว่า การจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมควรมีลักษณะที่เหมาะสมวัย ส่งเสริมสุขภาพอนามัย อำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนไหว มีสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สามารถปรับปรุงส่งเสริมแสดงออกของเด็กได้ดี ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม มีสุนทรียภาพ มีความปลอดภัย มั่นคง แข็งแรง และใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้สำหรับเด็ก

5. ด้านบริการ ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาล ที่มีการจัดบริการรับ-ส่ง นักเรียนที่มีความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร ตันติพิบูลวินัย (2538 : 12) กล่าวว่า การบริการ คือ งานที่ทำให้ผู้อื่นได้รับความพึงพอใจ สะดวกสบาย ซึ่งลูกค้าทุกคนมีความต้องการและความคาดหวัง ซึ่งการรับ-ส่งนักเรียนนั้น นอกจากจะทำให้ผู้ปกครองไม่ต้องเสียเวลาในการเดิน ไปส่งลูกไปเรียนก่อน ไปทำงานแล้ว นักเรียนก็จะ ได้มีเวลาทำภารกิจประจำวันเนื่องจากมารับ-ส่งนักเรียนมีเวลารับ-ส่งที่แน่นอน ผู้ปกครองพิจารณา โรงเรียนมี การบริการตรวจสุขภาพฟัน การจัดฉีดวัคซีน รายงานชั่งน้ำหนัก-ส่วนสูง โรงเรียนมีการบริการ จัดหาข้อมูลข่าวสาร การสมัครเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้กับผู้ปกครองของเด็กได้ ทราบเพื่อการเตรียมตัวให้พร้อม และได้คัดเลือก โรงเรียนที่ดีที่สุดสำหรับเด็ก โรงเรียนมีบริการ รับฝากเด็กนักเรียนอนุบาลนอกเวลาเรียนในช่วงปิดเทอม และหลังโรงเรียนเลิก ซึ่งสอดคล้อง กับกาญจนา ศรีภาพสินธุ์ (2535 : 337) กล่าวว่า การจัดบริการสุขภาพใน โรงเรียนจัดขึ้น เพื่อให้บริการทางด้านป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน และตรงกับเป้าหมายการ จัดบริการรักษาความปลอดภัยให้แก่เด็กนักเรียนของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2542 : 25) ได้ให้เหตุผลว่า โรงเรียน อนุบาลที่มีคุณภาพต้องมุ่งป้องกันการเจ็บป่วย หรืออุบัติเหตุ และเตรียมการสำหรับเหตุฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นตลอดเวลา ให้การศึกษาแก่เด็ก ในด้านการฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับสุขอนามัยและความปลอดภัย และสอดคล้องกับการบริการรับ-ส่ง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 26) รายงานว่า บริการรับ-ส่งรถ ต้อง อยู่ในสภาพที่ปลอดภัย มีอุปกรณ์ภายในรถเหมาะสมกับวัยของเด็ก รถมีสภาพเหมาะสม เช่น ที่นั่งเหมาะสมกับเด็ก เข็มขัดนิรภัย ชะแลง ขวาน เครื่องดับเพลิง

6. ด้านโภชนาการ ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่ฝึกนักเรียนให้มีระเบียบวินัยในการรับประทานอาหาร ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ไม่พูดคุยขณะอาหารอยู่ในปาก โรงเรียนมีการจัดอาหารที่มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของเด็ก และภาชนะที่ใส่อาหารสำหรับเด็กต้องทำจากวัสดุที่ปลอดภัยและทนความร้อนได้ อาหารที่เด็กรับประทานมีคุณค่าครบถ้วนตามหลักโภชนาการ โรงเรียนจัดน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาด มีสถานที่แปร่งพื้นที่สำหรับเด็กหลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางโรงเรียนมีการตรวจสอบสุขภาพผู้จัดทำอาหารสำหรับเด็กเป็นประจำเพื่อมั่นใจว่าอาหารที่จัดทำไม่มีสิ่งเจือปนใดๆ ให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับวิโรจน์ มูฮำหมัด (2542 : 22) กล่าวว่า การจัดอาหารให้กับนักเรียนเป็นผู้มีวัฒนธรรมและมารยาทในการรับประทานอาหารอีกด้วย ในการบริการด้านโภชนาการต้องคำนึงถึงสถานที่ การควบคุมคุณภาพ และราคาตลอดจนการให้ความรู้และการสร้างสุขนิสัยที่ดีเกี่ยวกับโภชนาการให้แก่เด็ก และสอดคล้องกับตันสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544 : 30) กล่าวว่า ความฉลาดเกิดจากสมองที่สมบูรณ์ โดยเฉพาะในช่วง 3 ปีแรกจะมีการเจริญเติบโตมากที่สุดปัจจัยที่มีผลต่อสมองที่ฉลาดคือ การได้รับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบถ้วน ตามอาหารหลัก 5 หมู่

7. ด้านค่าธรรมเนียม ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่ผู้ปกครองสามารถแบ่งชำระค่าเทอมได้ และได้รับความสะดวกในการเบิกค่าเล่าเรียนของเด็กได้ในอัตราที่กระทรวงกำหนด อัตราค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมต่างๆ เป็นไปตามความเหมาะสมที่กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับสายชน หมวกเหล็ก (2542 : บทคัดย่อ) โรงเรียนช่วยเหลือผู้ปกครองโดยการแบ่งชำระค่าเทอมได้ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

8. ด้านการติดตามประเมินผล ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่สามารถเยี่ยมนักเรียนและขอพบครูได้ตลอดเวลาทำการของโรงเรียน โรงเรียนจัดส่งผลงานของนักเรียนให้ผู้ปกครองได้ทราบความก้าวหน้าด้านการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ แจ้งผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียนเป็นระยะ มีเอกสารข่าวสารติดต่อกับผู้ปกครองเป็นสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสาวตรี พังงาน (2545 : 124-130) โรงเรียนทำการประเมินผลเดือนละครั้ง โดยวิธีการสังเกต การตรวจสอบผลงาน รวมทั้งการให้แบบทดสอบ และนำเอาผลการประเมินไปพัฒนานักเรียนให้ดีขึ้น

9. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ผู้ปกครองเลือกโรงเรียนอนุบาลที่ทางโรงเรียนเชิญผู้ปกครองเข้าร่วมชมพัฒนาการของนักเรียน การแสดงกิจกรรมของนักเรียน

ในวันสำคัญที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น มีการจัดประชุมผู้ปกครอง เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมทำกิจกรรมกับเด็กนักเรียนในกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น และโรงเรียนมีการจัดเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียนและผู้ปกครองในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ วรสิทธิ์ สถิตย์คือภักย์ (2542 : 34) สรุปได้ว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและเป็นองค์กรในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาในโรงเรียนให้กับเด็กทุกคน ชุมชนที่เป็นจุดเริ่มต้นของเด็ก มาก เพราะในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กที่จะเป็นทิศทางเดียวกัน นั้นผู้ปกครองและครูจะต้องทำงานประสานกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ต้องทราบข้อมูลและข่าวสารที่เกี่ยวกับเด็กร่วมกัน จึงจะทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน สอดคล้องกับ คอตเลอร์ (Kotler. 2000 : 199) กล่าวว่า คุณภาพของสถานศึกษานั้นจะต้องนำพ่อกับแม่ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนา รับผิดชอบ และตัดสินใจเกี่ยวกับเด็กของตน ดังนั้นการเชิญพ่อแม่หรือผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหนึ่งที่บุคลากรในสถานศึกษา และพ่อกับแม่ผู้ปกครอง มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และทำงานร่วมกัน เพื่อให้เด็กในความรับผิดชอบของทุกคนได้รับประโยชน์มากที่สุด และหลักวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 13-14) สรุปได้ว่า ผู้ปกครองควรได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง เข้ามาเยี่ยมโรงเรียน และมีส่วนสนับสนุนในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก

การความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคล จำนวนเด็กในอุปการะ และประเภทโรงเรียนที่เปิดสอน กับปัจจัยด้านต่างๆในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาล กับปัจจัยทั้ง 9 ด้านในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้บุตรหลาน พบว่า เพศ อายุ ลักษณะความเกี่ยวข้องกับนักเรียน การศึกษา อาชีพ จำนวนเด็กในอุปการะ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยทั้ง 9 ด้าน แต่ด้านรายได้ครอบครัว มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านครู ด้านการจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ ด้านโภชนาการ ด้านค่าธรรมเนียมการเรียนอื่นๆ และด้านการติดตามประเมินผล ซึ่งขัดแย้งกับผลงานวิจัยของ บุญประคอง ไม้เขียว(2543: 78-79) ซึ่งได้ผลการวิจัยว่า อาชีพ ระดับการศึกษา ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน บุคลากร การบริหารงานของโรงเรียน และสวัสดิการ ส่วนรายได้ของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยใดๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าในสภาวะปัจจุบันเป็นภาวะที่ค่าใช้จ่ายจำเป็นจะต้องคำนึงถึงให้มาก ดังนั้นผู้ที่มีรายได้ต่างกัน จึงมีเหตุผลในการเลือกโรงเรียนด้วยเกณฑ์ที่ต่างกันรายได้ต่างกัน จึงน่าจะเป็นสาเหตุที่ทำให้

ให้ผลการศึกษาคั้งนี้ได้ผลแตกต่างจากผลงานวิจัยที่ผ่านมาในอดีต ซึ่งผลการวิจัยในอดีตนั้น รายได้ยังไม่มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ในการเลือกโรงเรียนมากนัก

ข้อเสนอแนะจำแนกตามปัจจัยทั้ง 9 ด้านของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด มีดังนี้

ด้านการบริการ เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1. ทางโรงเรียนให้การต้อนรับอย่างดี เมื่อผู้ปกครองไปเยี่ยมบุตรหลานที่โรงเรียน 2. โรงเรียนมีบริการรถรับ-ส่ง นักเรียนที่มีสภาพปลอดภัย และมีครูคอยดูแลประจำรถ 3. ทางโรงเรียนมีบริการรับฝากเด็กนอกเวลาเรียน

ด้านการติดตามประเมินผล เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1. ผู้ปกครองสามารถสอบถามครูประจำชั้นได้ตลอดเวลา 2. มีการรายงานผลการประเมินบุตรหลานในด้านการเรียนและการพัฒนาการให้ผู้ปกครองรับทราบอย่างสม่ำเสมอ 3. ควรจัดประชุมกับผู้ปกครองอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

ด้านโภชนาการ เรียงลำดับจากความสำคัญมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ 1. อาหารควรถูกหลักโภชนาการ 5 หมู่ 2. อาหารควรอร่อย มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการ และความสะอาด 3. โรงเรียนควรจัดน้ำดื่มและภาชนะรองรับที่สะอาด ปลอดภัย เพียงพอ

จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยทั้ง 9 ด้าน มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครองในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 ยกเว้น ความสะดวกในการเดินทาง โดยผู้ปกครองไม่ได้คำนึงว่าโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ตนเองเลือกนั้นจะตั้งอยู่ใกล้บ้านหรือที่ทำงานหรือไม่

6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า ปัจจุบันผู้ปกครองให้ความสำคัญกับเรื่องการบริการ ดังนั้น ผู้ประกอบการควรเน้นด้านการบริการเป็นสำคัญ เช่น โรงเรียนมีการตรวจสุขภาพหรือวัคซีน โดยที่ผู้ปกครองของเด็กไม่ต้องให้เด็กหยุดเรียนเนื่องจากพาเด็กไปรับการฉีดวัคซีนที่สถานพยาบาล และโรงเรียนควรมีการให้คำแนะนำและการป้องกันเกี่ยวกับโรคต่างๆ ที่เด็กติดต่อได้ง่าย ด้านรถรับ-ส่งนักเรียน นั้นรถต้องอยู่ในสภาพที่ปลอดภัย มีอุปกรณ์ภายในรถ

เหมาะสมสำหรับเด็ก ที่นั่งเหมาะสมกับเด็ก พนักงานขับรถต้องมีใบอนุญาตขับขี่และได้รับการฝึกอบรมจากการขนส่งทางบก ต้องมีครูดูแลเด็กในรถอย่างน้อย 1 คน รถที่ใช้รับ – ส่ง เด็กจะต้องได้รับอนุญาตและมีการตรวจสอบ คุณแลร์กษาสภาพให้ดีเสมอ พนักงานขับรถสุขภาพและปฏิบัติตามกฎ โรงเรียนและกฎจราจร เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจและไว้วางใจจากผู้ปกครองของเด็กที่จะเลือกโรงเรียนของท่าน และบอกต่อเพื่อนถึงบริการที่ดีเลิศของโรงเรียน โรงเรียนควรมีกิจกรรมบริการเฉพาะด้านที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษ เช่น ใ้แก่ การสอนคอมพิวเตอร์ การสอนภาษาอังกฤษ การสอนดนตรี การสอน นาฏศิลป์ การสอนว่ายน้ำ การสอนศิลปะวาดภาพระบายสี การร้องเพลง กีฬา และโรงเรียนควรจัดบริการรับฝากเด็กหลังเลิกเรียนหรือช่วงปิดเทอม ด้านการติดตามประเมินผลเด็ก ปัจจุบันผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการรายงานพัฒนาการของเด็ก ดังนั้น โรงเรียนจะต้องมีทีมงานของเด็กแต่ละคน เพื่อมีรายงานส่งถึงผู้ปกครองโดยสม่ำเสมอ และด้านโภชนาการ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโลกเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันสูง ทำให้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่างๆได้ง่าย ผู้ปกครองเริ่มหันมาใส่ใจในเรื่องการรับประทานอาหารโดยของเด็กอนุบาล ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรตระหนัก ในเรื่องการจัดสรรอาหารที่มีประโยชน์ และสะอาด แก่เด็ก เพื่อนักเรียนของท่านจะเป็นเด็กที่พัฒนาการที่สมบูรณ์แล้ว ยังทำให้โรงเรียนของท่านเป็นที่ยอมรับในกลุ่มผู้ปกครอง และอาจนำไปสู่โรงเรียนอนุบาลเอกชนในฝันในอนาคตอีกต่อไป ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยในอดีตที่เน้นเรื่องการเรียนการสอน และบทบาทครู ถึงแม้ผลการวิจัยในครั้งนี้ ปัจจัยอื่นๆจะไม่ถูกเลือกเป็นปัจจัยสำคัญ ผู้ประกอบการ ก็ยังคงต้องพัฒนาปัจจัยในด้านอื่นๆ ให้สมบูรณ์ ตามกฎระเบียบ กระทรวงศึกษา สำนักงานคณะกรรมการเอกชนต่อไป

ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่คิดจะเข้ามาประกอบธุรกิจ โรงเรียนอนุบาลเอกชน ควรจะตระหนักถึงความต้องการของผู้ปกครองในประเด็นที่กล่าวมาเป็นหลัก นั่นคือ เน้นเรื่องการบริการ การช่วยเหลือเอาใจใส่เด็กนักเรียน แทนผู้ปกครองให้มาก เพื่อให้ผู้ปกครองไว้วางใจที่จะส่งบุตรหลานให้โรงเรียนช่วยเหลือในช่วงเวลาที่ผู้ปกครองไม่อยู่ และเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง และผลจากการวิจัยยังพบอีกว่า รายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับเกณฑ์ด้านต่างๆ ในการเลือกโรงเรียนอนุบาลนั้น ผู้ประกอบการควรมีสินค้า (เช่น ค่าธรรมเนียม) ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้ปกครองมีโอกาสได้เลือก เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปกครองกลับมาใช้บริการในโรงเรียนของท่านอีกครั้งหรือบอกต่อบุคคลอื่นๆ ให้มาใช้บริการที่โรงเรียนของท่านเพิ่มอีกทางหนึ่ง

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ ยังมีบางประเด็นที่กรอบแนวคิด การวิจัยยังไม่ครอบคลุมถึง เช่น ประเด็นที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เข้ามาประกอบธุรกิจ โรงเรียนอนุบาล เช่น เรื่องการตลาด ลูกค้า ความพึงพอใจ หรือประเด็นที่จะเป็นความรู้ต่อผู้ปกครองและผู้ที่สนใจ เช่น ปัญหาของโรงเรียนอนุบาล เป็นต้น ดังนั้น สำหรับผู้ที่สนใจจะศึกษาเพิ่มเติมอาจจะทำการศึกษาในประเด็นที่ได้เสนอแนะไปนี้เพิ่มเติมได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY